

EL LINXAMENT DE LA REFORMA

(DECONSTRUINT LA REFORMA)

Rosa Cañadell

Psicòloga. Professora (Catalunya)

Membre d'USTEC-STEs

Des de l'inici de l'aplicació de la LOGSE, hem assistit a un cúmul de problemes creats, bàsicament, pel desajust entre una "teoria" més o menys correcta i progressista i una aplicació plena de mancances que ha acabat xocant amb la realitat concreta dels centres i posant sobre la taula la necessitat de repensar i reformular molts aspectes que no acaben de funcionar.

Des d'alguns sectors del professorat s'ha vingut demanant una "Reforma de la Reforma", mentre des d'altres àmbits es feia una "defensa aferrissada" de la mateixa. Ara, des del Govern del PP, ens va arribant, no ja una reforma, sinó un total linxament del que volia ésser la LOGSE.

Nosaltres venim defensant, des de fa temps, un acord bàsic amb els "principis" de la Reforma (escola integradora, augment de l'edat de l'ensenyament obligatori, impuls i dignificació de la FP, atenció a la diversitat, etc.), però també, un gran desacord amb algunes de les fórmules concretes de la seva aplicació (excés de complicació organitzativa, obligatorietat de crèdits trimestrals, augment de la burocràcia, manca de recursos humans i pedagògics per atendre tota la diversitat, poca atenció a la nova F.P,

manca de formació del professorat, etc.). Creiem, però, que estem perdent, tots plegats, la possibilitat de "salvar" allò que de positiu i progressista tenia la reforma i poder refer tots aquells aspectes que l'experiència concreta demostrava que eren desencertats.

En lloc d'això estem assistint a un desmantellament del nou sistema acompanyat d'un creixent desprestigi de l'ensenyament públic, sobretot a Secundària.. Aquest atac té, com a mínim, dos grans fronts:

1.- La política del Departament d'Ensenyament d'aprofundir en la doble xarxa, pública-privada, que en l'aplicació de la Reforma ha trobat l'excusa per enfortir d'una manera descarada els centres concertats, propiciant un transvasament de recursos a centres que no compleixen cap dels requisits legals (gratuïtat, funció

Creiem que estem perdent, tots plegats, la possibilitat de "salvar" allò que de positiu i progressista tenia la reforma i poder refer tots aquells aspectes que l'experiència concreta demostrava que eren desencertats.

social, no discriminació de l'alumnat) i, el que és més greu, afavorint una selecció d'alumnat que deixa a l'escola pública amb el repte d'aplicar un sou sistema amb un augment important d'alumnes amb tot tipus de problemàtiques.

Es tracta de buscar formes integradores d'atenció a la diversitat que, sense caure en cap "integrisme", no encaselli l'alumnat als 14 anys...

diversitat que, sense caure en cap "integrisme", no encaselli l'alumnat als 14 anys...

Ho tenim, però, molt malament. El Departament d'Ensenyament

2.- El Ministeri d'Educació, en mans d'un PP que sempre ha estat en contra d'un sistema educatiu dissenyat i aprovat pel PSOE i que està disposat a liquidar-lo sense resoldre cap dels problemes plantejats. Que feien falta canvis?, totalment d'acord. Que els canvis que proposa el PP siguin els adequats?, totalment en desacord. No és únicament ampliant la llista de "continguts" d'història que l'alumnat estarà més interessat en ella. No és augmentant el nombre d'hores de llengua i matemàtiques que l'alumnat aconseguirà les "competències bàsiques". No és disminuint matèries com visual i plàstica que l'alumnat tindrà una millor formació global. No és eliminant els objectius de procediments i valors que l'alumnat aconseguirà una millor convivència democràtica. No és amb una separació dràstica de l'alumnat que s'aconseguirà disminuir el fracàs escolar. Tot plegat, és justament el contrari.

En una educació obligatòria i generalista, els canvis que s'havien d'introduir anaven justament en la direcció contrària: buscar les fórmules (curriculars i metodològiques) per aconseguir que els nois i noies sortissin de l'ESO amb un mínim de "gust" i interès per la lectura, amb una capacitat per expressar-se correctament (verbal i escrit) amb unes eines suficients per buscar i processar tota la informació que està al seu abast... Haver de memoritzar més noms i dades no ajudarà l'alumnat desinteressat per tot allò que no és immediat perquè acabi tenint interès. Es tracta de reformular la història, més enllà de qualsevol interès nacionalista, seleccionant els continguts mínims i els procediments necessaris perquè l'alumnat pugui, a partir del passat, entendre el present i construir el futur. Es tracta de buscar formes integradores d'atenció a la

no dona tampoc resposta a una gran quantitat de problemes plantejats, i, mentrestant, va promocionant una "segregació" de l'alumnat (via escoles concertades) molt més gran que els "itineraris" que pretén imposar el PP. Des de Madrid ens arriba una contra-reforma que ens retorna al segle XIX (visió conservadora i academicista de l'ensenyament) en lloc de preparar-nos per al segle XXI. I el professorat de secundària, mentrestant, està veient com tot el pes d'educar un alumnat desmotivats i a voltes molt conflictiu, recau sobre d'ell, sense que se l'escolti en les seves demandes ni se'l recompensi en les seves condicions de treball (hores, sous, etc.) Entre una defensa aferrissada de la Reforma talment com ens l'han imposada, i una total "deconstrucció" de la mateixa, hi havia un camí millor: buscar aquelles qüestions concretes que el professorat, a partir de la seva experiència quotidiana, constata que no eren adequats, posar els recursos que els centres, a partir de les característiques del seu alumnat consideren necessàries i anar millorant tots aquells aspectes del currículum que xocaven amb els objectius globals de l'ESO i el Batxillerat. Obligar el Departament que faci que totes les escoles concertades, compleixin, com a mínim, els requisits legals i tinguessin el mateix tipus d'alumnat que les públiques.

Podíem haver "adequat" la Reforma a la nostra realitat concreta i aconseguir una millora de l'ensenyament públic. Hi som a temps encara? Tenim prou força? Nosaltres pensem que sí. En algunes coses, gràcies a les mobilitzacions, ja hem avançat una mica (millor racionalització dels currículums, més hores per atenció a la diversitat...) però, en altres, caldrà encara enfrontar-nos i, sens dubte, mobilitzar-nos altra vegada.

